Sameklēt ekspertu

Slovēnija

I. Ekspertu saraksti un reģistri

Slovēnijas Republikas Tieslietu ministrija uztur ekspertu reģistru.

Šis reģistrs ir publiski pieejams šeit.

Slovēnijas tiesību aktos nav sniegta eksperta-liecinieka definīcija. Tomēr pastāv nošķirums starp ekspertiem-lieciniekiem, ekspertiem un tiesību ekspertiem.

Ne visi eksperti ir iekļauti reģistrā, jo tajā iekļauj tikai tiesas ekspertus. Reģistrā ir ietvertas 50 galvenās jomas un kopumā ap 1000 ekspertu.

II. Ekspertu kvalifikācija

Saskaņā ar Slovēnijas Tiesu ekspertu, sertificēto vērtētāju un tiesu tulku likuma 16. pantu, ekspertam, lai viņš tiktu iekļauts reģistrā, ir jāatbilst cita starpā šādiem kritērijiem:

viņš ir Slovēnijas vai kādas Eiropas Savienības dalībvalsts vai kādas Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts pilsonis ar ļoti labām slovēņu valodas prasmēm;

nav bijis notiesāts ar likumīgu spēkā stājušos spriedumu (*res judicata*) par tīšu noziedzīgu nodarījumu, par kuru kriminālprocesu uzsāk *ex officio*, kā rezultātā eksperts pēc būtības būtu nepiemērots sniegt tiesu eksperta atzinumus, jo tas varētu ietekmēt viņa objektivitāti vai profesionālo sniegumu vai kaitēt tiesas reputācijai,

ir ieguvis augstākās izglītības diplomu (atbilstoši kritērijiem pirms Boloņas sistēmas) vai augstākās izglītības maģistra grādu atbilstoši Boloņas sistēmai, kā arī ieguvis atbilstošas profesionālās zināšanas un praktiskās iemaņas un pieredzi konkrēti eksperta darbā,

ir sešu gadu pieredze jomā, kurā viņš vēlas darboties kā eksperts,

neveic darbības, kas nav saderīgas ar tiesu eksperta darbu.

Persona, kura vēlas, lai viņu norīko par tiesu ekspertu, iesniedz Tieslietu ministrijai pieteikumu ar lūgumu norīkot viņu par tiesu ekspertu, izmantojot tam noteikto veidlapu un pamatojoties uz atklātu uzaicinājumu iesniegt pieteikumus. Lai noteiktu eksperta zināšanu un praktisko iemaņu līmeni un kandidāta pieredzi, ministrs liek veikt īpašu lietpratības pārbaudi. Pēc tam ministrija pieņem lēmumu, un ekspert nodod zvērestu.

Lai viņu iekļautu reģistrā, ekspertam nav jāapņemas pildīt rīcības kodeksu vai ētikas kodeksu.

Ir spēkā prasības par nepārtrauktu profesionālo pilnveidošanos. Tiesu ekspertiem nepārtraukti ir jāatjaunina viņu zināšanas un viņu profesijā izmantojamās metodes, vai jāpiedalās konsultācijās un profesionālās mācībās, ko organizē kompetentas valsts iestāde, pilnvarota organizācija, profesionāla asociācija vai cita profesionāla institūcija. Piecus gadus pēc norīkošanas un pēc tam ik pēc pieciem gadiem visiem tiesu ekspertiem ir pienākums iesniegt Ekspertu padomei pierādījumus par profesionālajām mācībām, kurās viņi ir piedalījušies pēdējo piecu gadu laikā, padome tad pārbauda viņu lietpratību.

Vispārējā profesionālā izglītība ietver pamatzināšanas par Slovēnijas Republikas konstitucionālo iekārtu, tiesu sistēmas organizāciju un darbību, tiesas procedūrām, noteikumiem par pierādījumiem, tiesību normām attiecībā uz tiesu ekspertu, sertificēto vērtētāju vai tiesu tulku tiesībām un pienākumiem, Eiropas Savienības tiesībām un iestādēm un citām jomām, kas saistītas ar tiesu ekspertu, sertificēto vērtētāju vai tiesu tulku darbu.

Īpašā profesionālā izglītība ietver īpašu zinātību konkrētās eksperta darba kompetences jomās un apakšjomās.

Lai viņu iekļautu reģistrā, ekspertam nav pienākuma būt par kādas profesionālās asociācijas biedru.

Ministrs var ekspertu pastāvīgi izslēgt no reģistra šādos gadījumos:

ja tiesības darboties eksperta statusā ir pastāvīgi atsauktas disciplinārlietas ietvaros,

ja eksperts sniedz rakstisku apliecinājumu, ka viņš vairs nevēlas sniegt atzinumus kā tiesu eksperts,

ja eksperts tiek noraidīts,

ja par ekspertu ir iesniegta sūdzība par noziedzīgu nodarījumu, par kuru kriminālprocesu uzsāk *ex officio*, un par kuru varētu piemērot brīvības atņemšanas sodu, kas pārsniedz divus gadus, ministrija šo ekspertu izslēdz no saraksta publiskās daļas ne vēlāk kā trīs dienas pēc tam, kad tai paziņots juridiskais fakts. Iekļaušanu no jauna saraksta publiskajā daļā veic pēc tam, kad ir beiguši pastāvēt izslēgšanas iemesli.

III. Ekspertu atlīdzība

Tiesas norīkotu ekspertu atlīdzību ir juridiski reglamentēta. Atlīdzības summa cita starpā ir atkarīga no tiesas lietas materiālu apjoma, laika, kas veltīts izmeklēšanai vai lai sagatavotos tiesas sēdēm, no tā, vai ir nepieciešams vākt un pārbaudīt papildu dokumentus, vai ir nepieciešams veikt izmeklēšanu un no lietas sarežģītības. Papildus atlīdzībai ekspertiem ir tiesības uz viņu izmaksu un izdevumu atlīdzināšanu.

Puses var saņemt juridisko palīdzību pēc noteiktām likmēm, lai apmaksātu atlīdzību ekspertam.

Tiesa savā lēmumā nosaka, kura puse vai kurām pusēm ir jāapmaksā atlīdzība.

IV. Ekspertu atbildība

Ekspertu atbildībai tiesību aktos nav noteikti ierobežojumi. Piemēro vispārējos noteikumus. Ekspertiem nav pienākuma nodrošināt savas iespējamās atbildības segumu, apdrošinot profesionālo atbildību.

V. Papildu informācija par procesuālo kārtību attiecībā uz ekspertiem

Tiesu ekspertu, sertificēto vērtētāju un tiesu tulku likums nav pieejams tiešsaistē.

1. Ekspertu norīkošana

1.a Tiesas norīkots eksperts

Tiesa var norīkot par ekspertu jebkuru personu, kuru tā uzskata par piemērotu un kompetentu. Lielākajā daļā gadījumu tiesas norīko ekspertus no oficiālā reģistra.

1.b Pušu norīkots eksperts

Puses var nepiekrist tiesas norīkota eksperta atzinumam un nolīgt šim nolūkam ekspertu uz sava rēķina.

2. Procedūra

A) Civilprocess

Pusēm ir jāsniedz ekspertam detalizēta informācija, norādījumi un jautājumi.

Ja tas nepieciešams eksperta atzinumam, eksperts var kontaktēties ar pusēm.

Tiesa nepārrauga eksperta veiktās izmeklēšanas gaitu. Tomēr ekspertam ir jāinformē tiesa par to, vai viņš plāno veicamo darbu paveikt laikā. Kvalitātes kontrole netiek veikta. Ekspertu ziņojumos izteiktie eksperta atzinumi tiesām nav saistoši.
Puses var nepiekrist ziņojumam, iesniedzot paziņojumus vai sniedzot cita eksperta veiktu ekspertīzi, pirms tiesnesis pieņem lēmumu.
Ja kāda puse uzdod papildu jautājumus vai tiesai nepieciešams vairāk informācijas, tiesa var pieprasīt papildu ziņojumu.
Eksperta atzinums tiesai nav saistošs, tomēr, pasludinot galīgo lēmumu, tiesa parasti ņem to vērā.

1. Eksperta ziņojums

Ekspert savu ziņojumu sniedz rakstiski vai mutiski, ja tiesa tā nolemj.
Gala ziņojumā ekspertam ir jāapskata pušu argumenti. Ziņojumam nav noteiktas struktūras, tāpat nav citu īpašu prasību, kas ekspertam jāievēro savā ziņojumā.
Tiesu ekspertu, sertificēto vērtētāju un tiesu tulku likumā ir noteiktas vispārējās un konkrētās vadlīnijas par eksperta atzinuma sagatavošanu, ko publicēs Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē. Vadlīnijas apstiprina Ekspertu padome, un tajās ietver vienotu norādi par ekspertu atzinuma struktūru un norādījumus tā sagatavošanai. Vispārējās un atsevišķās vadlīnijas ekspertīzes jomās un apakšjomās tiesu ekspertiem pieņem un publicē ministrijas tīmekļa vietnē divu gadu laikā no iepriekš minētā likuma piemērošanas brīža (līdz 2021. gada 1. janvārim).

2. Tiesas sēde

Ekspertiem ir jāpiedalās tiesas sēdē, ja tiesa viņiem to liek.

B) Citas procedūras

Citas procedūras lielā mērā ir līdzīgas civilprocesam.

Šeit sniegtā informācija apkopota projekta "Atrodi ekspertu" laikā no katras valsts kontaktpersonām, ko atlasījis Eiropas Kompetences un ekspertu institūts (EEEI).
Lapa atjaunināta: 24/12/2020
Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.